

Hàm ảo – Hàm thuần ảo

Nguyễn Khắc Huy

cuu duong than cong . com

BMCNPM – ĐHKHTN TPHCM
09/2015

Nội dung

- Hàm ảo
- Hàm thuần ảo
- Hàm hủy ảo
- Bài tập
- Đa kế thừa

cuu duong than cong . com

cuu duong than cong . com

Hàm ảo

□ Con trỏ đối tượng trong kế thừa:

- ✓ Truy xuất đối tượng bằng con trỏ => linh động.
- ✓ Truy xuất đối tượng kế thừa bằng con trỏ lớp cơ sở.
- ✓ Kiểu con trỏ quyết định phương thức được gọi
 - ➔ liên kết tĩnh.
- ✓ Đối tượng kế thừa truyền vào hàm nhận tham số kiểu cơ sở.
 - ➔ Đối tượng kế thừa có thể đóng vai trò đối tượng cơ sở.

```
A  obj;  
A  *p;  
p = &obj;  
p = new A;
```

```
// B kế thừa A.  
B  obj;  
A  *p = &obj;  
p->func();
```

```
// B kế thừa A.  
void func(A obj) { }  
B  obj;  
func(obj);
```

Hàm ảo

□ Ví dụ:

```
class Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Don't talk!"; }
```

```
};
```

```
class Cat: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Meo meo!"; }
```

```
};
```

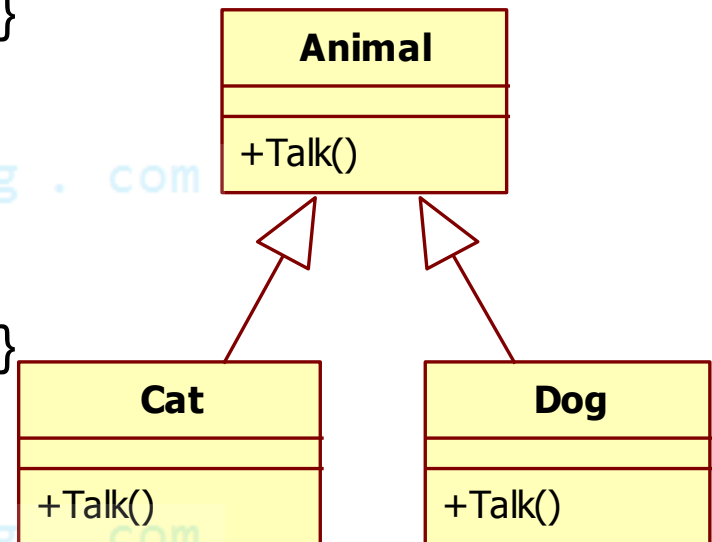
```
class Dog: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Gau gau!"; }
```

```
};
```


Hàm ảo

□ Ví dụ:

```
void giveATalk(Animal *p)
{
    p->talk();
}
```

```
void main()
{
```

```
    Animal a;
    Cat    c;
    Dog    d;
```

```
void main()
{
```

```
    Cat    c;
    Dog    d;
```

```
    Animal *p;
    p = &a;
    p->talk();
```

Animal talks!!

```
    p = &c;
    p->talk();
```

Animal talks!!

```
    giveATalk(&c);
    giveATalk(&d);
```

Animal talks!!

Animal talks!!

Animal talks!!

Hàm ảo

- Ví dụ:

```
class Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    virtual void talk() { cout << "Don't talk!"; }
```

```
};
```

```
class Cat: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Meo meo!"; }
```

```
};
```

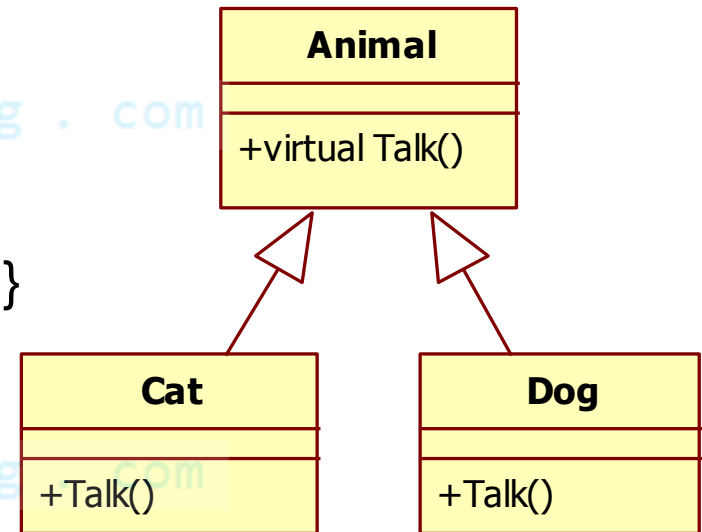
```
class Dog: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Gau gau!"; }
```

```
};
```


Hàm ảo

□ Ví dụ:

```
void giveATalk(Animal *p)
{
    p->talk();
}
```

```
void main()
{
```

```
    Cat    c;
    Dog    d;
```

```
    giveATalk(&c);
    giveATalk(&d);
```

```
}
```

```
void main()
{
```

```
    Animal a;
    Cat    c;
    Dog    d;
```

```
    Animal *p;
    p = &a;
    p->talk();
```

Animal talks!!

```
    p = &c;
    p->talk();
```

Animal talks!!

```
    p = &d;
    p->talk();
```

Animal talks!!

```
}
```

Hàm ảo

□ Khái niệm hàm ảo:

- ✓ Một phương thức của lớp.
- ✓ Mang tính ảo.
 - ➔ Chuyển lời gọi hàm cho đúng đối tượng con trở đang trở đến.
 - ➔ Liên kết động.
- ✓ Chỉ có ý nghĩa khi gọi thông qua con trở.
- ✓ Khai báo hàm ảo trong C++:

virtual <Chữ ký hàm>;

Hàm ảo

□ Ví dụ:

```
class Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    virtual void talk() { cout << "Don't talk!"; }
```

```
};
```

```
class Cat: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Meo meo!"; }
```

```
};
```

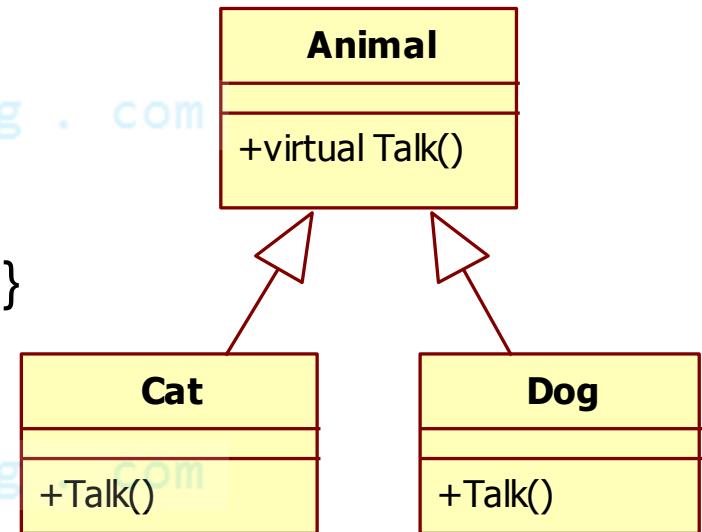
```
class Dog: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
    void talk() { cout << "Gau gau!"; }
```

```
};
```


Hàm ảo

□ Ví dụ:

```
void giveATalk(Animal *p)
{
    p->talk();
}
```

```
void main()
{
```

```
    Cat    c;
    Dog    d;
```

```
    giveATalk(&c);
    giveATalk(&d);
```

```
}
```

```
void main()
{
```

```
    Animal a;
    Cat    c;
    Dog    d;
```

```
    Animal *p;
    p = &a;
    p->Talk();
```

Animal talks!!

```
    p = &c;
```

```
    p->Talk();
```

Cat talks!!

```
    p = &d;
```

```
    p->Talk();
```

Dog talks!!

Hàm ảo

□ Sử dụng hàm ảo để làm gì?

✓ Gọn gàng, đơn giản, uyển chuyển, linh động.

➔ Chương trình có tính dễ mở rộng, nâng cấp.

```
void giveATalk(Animal *p)
{
    p->talk();
}
```

```
void giveATalk(Animal obj, int
iType)
{
    if (iType == 0)
    {
        Cat  c = (Cat)obj;
        c.talk();
    }
    else if (iType == 1)
    {
        Dog  d = (Dog)obj;
        d.talk();
    }
}
```


Nội dung

- Đa kế thừa
- Hàm ảo
- Hàm thuần ảo
- Hàm hủy ảo
- Bài tập

cuu duong than cong . com

cuu duong than cong . com

Hàm thuần ảo

- Có một số hàm ảo không thể cài đặt hoặc không có ý nghĩa khi cài đặt trong lớp cơ sở.

```
class Animal
{
public:
    virtual void talk() { cout << "Don't talk!"; }
};
```

Biến thành hàm thuần ảo!!

Hàm thuần ảo

□ Khái niệm hàm thuần ảo:

- ✓ Hàm ảo chỉ có khai báo mà không có cài đặt.
- ✓ Phần cài đặt do lớp kế thừa đảm nhận.
- ✓ Khai báo trong C++:

virtual <Chữ ký hàm> = 0;

□ Lớp trừu tượng (abstract class):

- ✓ Lớp chứa hàm thuần ảo.
- ✓ Không thể tạo đối tượng từ lớp trừu tượng.
- ✓ Chỉ dùng để kế thừa.

Hàm thuần ảo

□ Ví dụ:

```
class Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
virtual void talk() = 0;
```

```
};
```

```
class Cat: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
void talk() { cout << "Meo meo!"; }
```

```
};
```

```
class Dog: public Animal
```

```
{
```

```
public:
```

```
void talk() { cout << "Gau gau!"; }
```

```
};
```

```
void main()
```

```
{
```

```
Animal a; // Sai.
```

```
Animal *p = new Animal; // Sai.
```

```
Animal *q = new Cat; // Đúng.
```

```
q->talk();
```

Cat talks!!

Nội dung

- Đa kế thừa
- Hàm ảo
- Hàm thuần ảo
- Hàm hủy ảo
- Bài tập

cuu duong than cong . com

cuu duong than cong . com

Hàm hủy ảo

□ Ví dụ:

```
class GiaoVien
```

```
{
```

```
private:
```

```
    char    *m_strHoTen;
```

```
public:
```

```
    ~GiaoVien() { delete m
```

```
};
```

```
class GVCN : public GiaoVi
```

```
{
```

```
private:
```

```
    char    *m_strLopCN;
```

```
public:
```

```
    ~GVCN() { delete m_strLopCN; }
```

```
};
```

```
void main()
```

~GiaoVien()

```
GiaoVien *p1 = new GiaoVien;  
delete p1;
```

~GVCN()
~GiaoVien()

```
GVCN *p2 = new GVCN;  
delete p2;
```

~GiaoVien()

```
GiaoVien *p3 = new GVCN;  
delete p3;
```

```
}
```


Hàm hủy ảo

□ Dr. Guru khuyên:

✓ **Hàm hủy của lớp phải luôn là hàm ảo.**

➔ Chuyển lời gọi đến hàm hủy của lớp kế thừa.

```
class GiaoVien
{
private:
    char *m_strHoTen;
public:
    virtual ~GiaoVien() { delete m_strHoTen; }
};
```

```
GiaoVien *p3 = new GVCN;
delete p3;
```

**~GVCN()
~GiaoVien()**

Tóm tắt

□ Đa kế thừa

□ Hàm ảo:

- ✓ Chuyển lời gọi hàm đến đúng đối tượng.
- ✓ Chỉ có ý nghĩa khi gọi từ con trỏ.

□ Hàm thuần ảo:

- ✓ Hàm ảo chỉ có khai báo mà không có cài đặt.
- ✓ Lớp kế thừa đảm nhận việc cài đặt.
- ✓ Lớp có chứa hàm thuần ảo → lớp trừu tượng
- ✓ Lớp trừu tượng chỉ dùng để kế thừa.

□ Hàm hủy ảo:

- ✓ Hàm hủy phải luôn luôn là hàm ảo.

Nội dung

- Đa kế thừa
- Hàm ảo
- Hàm thuần ảo
- Hàm hủy ảo
- Bài tập

cuu duong than cong . com

cuu duong than cong . com

Bài tập

□ Bài tập 9.1:

```
class A
```

```
{ public:
```

```
    [yyy] void f1() { cout << "Good morning.\n"; f2(); }
```

```
    [zzz] void f2() { cout << "Good afternoon.\n"; }
```

```
};
```

```
class B: public A
```

```
{ public:
```

```
    void f1() { cout << "Good evening.\n"; f2(); }
```

```
    void f2() { cout << "Good night.\n"; }
```

```
};
```

```
void main()
```

```
{
```

```
    A *pObj = new B;
```

```
    pObj->f1();
```

```
}
```

Cho biết những gì xuất hiện trên màn hình trong các trường hợp:

a) [yyy] trống, [zzz] trống.

b) [yyy] trống, [zzz] virtual.

c) [yyy] virtual, [zzz] trống.

d) [yyy] virtual, [zzz] virtual.

Bài tập

□ Bài tập 9.2:

Có 2 loại hình: đường thẳng và hình chữ nhật.

- Đường thẳng: biểu diễn bởi hai điểm đầu cuối.
- Hình chữ nhật: biểu diễn bởi hai điểm trên trái và dưới phải.

Giả sử có danh sách các hình thuộc 2 loại trên. Viết chương trình xuất thông tin của từng hình trong danh sách đó.

Sau đó, giả sử có thêm loại hình mới là hình tròn.

- Hình tròn: biểu diễn bởi tâm và bán kính.

Khi đó, chương trình sẽ phải được chỉnh sửa như thế nào?

Bài tập

□ Bài tập 9.3:

Tốc độ chạy của các động vật cho bởi bảng sau:

Động vật	Tốc độ
Báo	100km/h
Linh dương	80km/h
Sư tử	70km/h
Chó	60km/h
Người	30km/h

Viết chương trình cho phép so sánh tốc độ chạy giữa một cặp động vật bất kỳ thuộc nhóm trên.

Thêm vào con ngựa chạy 60km/h, chương trình sẽ thay đổi thế nào?

